

VLIZINE

jrg. 21, nr. 5 (mei 2020)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.

Maandelijks uitgave, naar keuze met wekelijkse/dagelijkse updates [[abonnement aanpassen](#)]

V.U.: Jan Mees - Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Redactie: Jan Seys, Nancy Fockedeey, Bart De Smet

1. Kalender

- 1.1. Hoe is onze gezondheid gelinkt aan de zee en oceaan? - SOPHIE-webinar
- 1.2. Multiple commercieel gebruik van de ruimte in zee - UNITED-webinar
- 1.3. VLIZ-webinar: virtuele strandwandeling met zomerse zeeweedjes
- 1.4. SAVE THE DATE: Blue Economy Science Summit - BESS 2020 op 20 november

2. Publicaties

- 2.1. Offshore activiteiten in Belgische wateren tijdens de coronacrisis
- 2.2. Oceaan-klimaat-nexus: belang van voortgezet onderzoek naar rol van oceaan in klimaatvraagstuk
- 2.3. Wat 'De Zee als Goed Doel' in 2019 deed met uw financiële steun
- 2.4. FACT CHECK: Risico op COVID 19-besmetting via zeewater en strandzand zeer klein
- 2.5. Jaarboek bundelt verwezenlijkingen VLIZ in 2019
- 2.6. Brochure - Er beweegt wat op zee: het Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026
- 2.7. De Grote Rede 51 zoomt in op ruimtelijke ordening op zee, gekaapte brieven en pijn bij vissen

3. Vacatures, beurzen en fondsen

- 3.1. VLIZ werft aan: IT Analyst & Web Developer
- 3.2. UGent zoekt ervaren wetenschappelijk medewerker met maritieme specialisatie
- 3.3. PhD-vacature: naar veiligere en efficiëntere operaties met transfervaartuigen in offshore windparken
- 3.4. Postdoc in metagenomics: ontrafelen van 'genomische donkere materie' bij mariene plankton
- 3.5. PhD bij ILVO: commerciële exploitatie van collageen en chitine uit mariene bronnen
- 3.6. KU Leuven: professor in ecologische en evolutionaire genomics

4. Belgisch marien onderzoek in de kijker

- 4.1. Extra onderzoek door VLIZ opgestart rond COVID-19
- 4.2. Alle genera van de wereld!

5. Zeewaarnemingen

- 5.1. Massale stranding van kwallen - uitgelegd in VLIZ-FACTCHECK op Soundcloud
- 5.2. VN-dag van de Biodiversiteit zet 20-jarige Ocean Biodiversity Information System (OBIS) in de bloemetjes
- 5.3. Kleuren onze stranden straks roze?

6. Varia

- 6.1. Vlaamse PhD cup 2020: ook met mariene doctors?
- 6.2. Slow Television vanop het strand of virtueel ontstressen aan zee

1.1. Hoe is onze gezondheid gelinkt aan de zee en oceaan? - SOPHIE-webinar

Op 8 juni is het WereldOceaanDag. Op deze internationale feestdag zet de VN elk jaar het de oceaan in de kijker. Maar wist je ook dat een (gezonde) oceaan een grote invloed heeft op de gezondheid van de mens? Onderzoekers in dit opkomende multidisciplinaire vakgebied vinden er steeds meer bewijzen voor. Leer er meer over in het breed toegankelijke webinar: "How is our health linked to the ocean?" op maandag 8 juni tussen 14:00 en 15:00.

In deze ZOOM-webinar overlopen experts uit heel Europa niet alleen de meest recente kennis rond "de impact van de oceaan op de menselijke gezondheid". Je krijgt ook enkele persoonlijke getuigenissen vanuit de gezondheidzorg, de

industrie, een kustgemeenschap en de jeugd. Deelnemers aan de webinar hebben de gelegenheid om vragen te stellen. Het virtuele event wordt georganiseerd door het [SOPHIE-project](#) (Seas, Oceans and Public Health in Europe), in samenwerking met de [SEArca-intergroep](#) van het Europese Parlement, de [European Marine Board](#) en het [BlueHealth-project](#). Meer details over de sprekers, agenda en hoe in te schrijven op:

Link: sophie2020.eu/events/health-ocean-webinar

[\[naar boven\]](#)

1.2. Multiple commercieel gebruik van de ruimte in zee - UNITED-webinar

Het pas opgestarte Horizon 2020-project UNITED zoekt uit op welke manier de schaarse ruimte op zee door meerdere gebruikers kan worden benut. Voor vijf bestaande demonstratiepilots in drie Europese zeeën worden de technische, regelgevende, economische, sociale en milieueisen en -effecten onderzocht als meerdere commerciële activiteiten er willen samen ontwikkelen. Tijdens een interactieve webinar op 3 juni (12:00-14:00) maak je kennis met het project en de pilotlocaties.

Een van de UNITED-pilots ligt in de Belgische Noordzee ([Parkwind](#)), waar wordt uitgezocht in welke mate offshore wind samengaat met de aquacultuurproductie van patte oesters en natuurrestauratie, nl. het herstel van oorspronkelijke platte oesterriffen. De andere pilots onderzoeken andere combinaties tussen energieproductie (wind en drijvende zonnepanelen), toerisme en aquacultuur. Zo vertegenwoordigen de vijf pilots een brede range aan milieu- en regelgevingsomstandigheden. Consulteer de [UNITED-website](#) voor meer info over het project of schrijf je in voor de 6-maandelijke [UNITED-nieuwsbrief](#). Deelnemen aan de webinar 'Challenges, risks and barriers for large-scale commercial roll-out' op woensdagmiddag 3 juni kan na inschrijving via onderstaande link. Je krijgt dan per kerende alle instructies voor deelname doorgestuurd.

Link: docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdaY46EOt5ULRINZiEhQaJAUFoPrFxJaXud4etiJp0k8vRgw/viewform

[\[naar boven\]](#)

1.3. VLIZ-webinar: virtuele strandwandeling met zomerse zeeweeftjes

De eerste VLIZ-webinar is nog maar net achter de rug, en hier volgt al de aankondiging voor een volgende editie! Op woensdag 24 juni (20:00-20:45) kan je weer mee op stap naar het strand met Jan Seys, marien bioloog en woordvoerder bij het Vlaams Instituut voor de Zee. Tijdens een virtuele strandwandeling heeft hij het over de wetenschap achter enkele typisch zomerse verschijnselen en aanspoelsels aan de Vlaamse kust. Je krijgt ook de kans om hem jouw prangende vragen voor te leggen. Blokkeer alvast woensdagavond 24 juni in jouw agenda. Inschrijven voor deze sessie zal mogelijk zijn vanaf half juni. Hou hiervoor onze website en sociale media in de gaten.

Heb je de eerste VLIZ-webinar gemist, waarin Jan Seys enkele markante strandvondsten en mooie lentefenomenen aanbrengt? Herbekijk deze via het [YouTube-kanaal](#) van VLIZ.

Link: www.vliz.be/nl/event/2020-vliz-webinar-virtuele-strandwandeling-met-zeeweeftjes-zomer

[\[naar boven\]](#)

1.4. SAVE THE DATE: Blue Economy Science Summit - BESS 2020 op 20 november

Op vrijdag 20 november 2020 (namiddag) organiseren De Blauwe Cluster en het Vlaams Instituut voor de Zee VLIZ samen de Blue Economy Science Summit of BESS 2020 – de nieuwe naam voor de jaarlijkse bijeenkomst Marine Science meets Maritime Industry. Op dit evenement in Oostende komen bedrijven en kennisinstellingen met innovatieve ideeën voor samenwerking tussen wetenschap en mariene/maritieme industrie. Blokkeer alvast deze datum in de agenda!

In navolging van succesvolle eerdere edities van het event "Marine Science Meets Maritime Industry" ([2019](#), [2018](#), [2017](#)) hadden de beide organisatoren dit jaar 8 mei vastgepind als datum voor dé ontmoeting tussen Vlaamse mariene wetenschappers en mariene/maritieme industrie. Omwille van Corona-maatregelen konden deze plannen helaas niet verder worden uitgerold. Het event heeft ondertussen niet alleen een nieuwe datum, maar ook een nieuwe naam gekregen: BESS 2020 op 20 november. Na de zomer volgt het programma en zal u ook kunnen inschrijven.

[\[naar boven\]](#)

2.1. Offshore activiteiten in Belgische wateren tijdens de coronacrisis

De scheepvaartintensiteit daalde in het Belgisch deel van de Noordzee en de Westerschelde met respectievelijk 13 en 5% ten gevolge van de coronapandemie. Deze daling in de maanden februari-april 2020 ten opzichte van dezelfde periode in 2019 blijkt minstens deels terug te voeren op de corona lockdown, maar ook niet-corona gebonden oorzaken zijn aan te wijzen. In een nieuwe beleidsinformerende nota werd de analyse gemaakt voor cargoschepen, tankers, passagiersschepen, vissersschepen en andere vaartuigen (onderhouds-, bagger-, onderzoeks-, sleep- en controlevaartuigen).

De vergelijkende analyse werd uitgevoerd door het VLIZ, in samenwerking met ILVO, op basis van vrij beschikbare AIS-data, - via [EMODnet](#) - aangeleverd door het Europees Agentschap voor Maritieme Veiligheid EMSA. Het open beschikbaar stellen van onderzoeksresultaten, wetenschappelijke literatuur en data bewijst momenteel zijn grote nut bij het versneld zoeken naar oplossingen voor de coronacrisis. En geldt bij deze ook voor een instant evaluatie van de economische gevolgen op zee.

Link: www.vliz.be/nl/persbericht/minder-scheepvaart-door-corona

[naar boven]

2.2. Oceaan-klimaat-nexus: belang van voortgezet onderzoek naar rol van oceaan in klimaatvraagstuk

In navolging van de klimaattop in december 2019 in Madrid – de zogenaamde ‘Blue COP’ – stelde het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) een beleidsinformerende nota op waarin het belang van de oceaan, haar biodiversiteit en ecosysteemdiensten in het klimaatvraagstuk worden geschetst. Het rapport geeft tevens een overzicht van de relevante wetenschappelijke expertise binnen de Belgische mariene onderzoeksgemeenschap, en onderstreept de nood van een verdere uitbouw van mariene observatie- en onderzoeksinfrastructuur.

Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=8361

[naar boven]

2.3. Wat ‘De Zee als Goed Doel’ in 2019 deed met uw financiële steun

Het VLIZ heeft sinds een 5-tal jaar een filantropische werking, gekend onder de naam ‘De Zee als Goed Doel’. Met de financiële steun van ons stijgend aantal VLIZ-leden (bijna 700 ondertussen) en gulle schenkers kunnen we extra activiteiten verwezenlijken, allemaal ter bevordering van meer kennis over en zorg voor de zee. Het Jaarverslag voor Schenkers 2019 blikt terug op het afgelopen werkingsjaar en zet de primeurs en geplande nieuwigheden voor 2020 in de kijker. Ondersteunt u ons – als particulier of bedrijf – ook verder in 2020?

Donaties zijn welkom via www.vliz.be/nl/doe-eeen-gift. Of wordt VLIZ-lid via www.vliz.be/nl/lidmaatschap. Uw financiële steun maakt een zee van verschil!

Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=8359

[naar boven]

2.4. FACT CHECK: Risico op COVID 19-besmetting via zeewater en strandzand zeer klein

De Belgische kust is de grootste toeristische trekpleister van het land. Maar hoe groot is het besmettingsrisico door SARS-CoV-2 wanneer we deze zomer weer naar het strand trekken? In samenwerking met de Universiteit Gent en de Provincie West-Vlaanderen, bundelde het VLIZ de bestaande wetenschappelijke kennis over het coronavirus in de context van de Vlaamse stranden in een nieuwe beleidsinformerende nota. Het rapport detecteert ook de kennishiaten die op korte termijn zouden moeten kunnen weggewerkt worden.

Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=8348

[naar boven]

2.5. Jaarboek bundelt verwezenlijkingen VLIZ in 2019

Het VLIZ-jaarboek 2019 geeft een overzicht van de hoogtepunten voor het VLIZ in 2019, alsook een focus op de werking van het instituut ten dienste van het zeewetenschappelijk onderzoek, beleidsverantwoordelijken, de industrie, educatoren, en het brede publiek. Via performantie-indicatoren (KPI's), heel wat cijfermateriaal, en verschillende oplijstingen tracht het VLIZ zo transparant als mogelijk te zijn over de algehele werking.

Het VLIZ-Jaarboek 2019 zoomt onder andere in op het 20-jarige bestaan van het VLIZ. In 2019 trapte het VLIZ met de feestslogan ‘VLIZ doorbreekt grenzen’ een jaar vol festiviteiten af. In vergelijking met 20 jaar geleden is het VLIZ-personeelsbestand maar liefst vertienvoudigd en bezit het onderzoeksinstituut een hypermodern onderzoeksvaartuig (RV Simon Stevin) en drie unieke zeerobots naast heel wat andere hooggespecialiseerde apparatuur. In 2019 werd de bouw van een splinternieuw complex - de InnovOcean Campus - goedgekeurd. Een campus die we samen met onze (inter)nationale partners en de Oostendse vestiging van het ILVO medio 2022 zullen betrekken. Ook de budgetverhoging van 2.000.000 euro die de Vlaamse overheid toekende aan het VLIZ om onder meer basisonderzoek gelinkt aan de innovatiedomeinen van de blauwe economie uit te voeren, en de hervorming van de bestaande interne organisatie die sterk inzet op drie pijlers - wetenschapsondersteuning, valorisatie & innovatie, en onderzoek - worden belicht in het jaarboek. Verder is er speciale aandacht voor de officiële inhuldiging van het ‘Marine Robotics Centre’. De rol van het VLIZ in innovatieprojecten in de blauwe economie. De veelheid aan (lokale) evenementen georganiseerd door het VLIZ. De diversiteit aan nieuwe publicaties

gaande van A1-publicaties in gerenommeerde tijdschriften tot boeken, reguliere publicaties als de Grote Rede (50ste nummer) en de Zeekrant, en digitale infografieken en animaties. Zowel de [Nederlandstalige](#) als de [Engelstalige](#) versie van het jaarboek kan je digitaal (pdf) raadplegen via de VLIZ-website.

Link: www.vliz.be/nl/jaarboek

[[naar boven](#)]

2.6. Brochure - Er beweegt wat op zee: het Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026

Op 20 maart 2020 trad het vernieuwde marien ruimtelijk plan voor het Belgisch deel van de Noordzee in werking. Met oog voor nieuwe ontwikkelingen en toekomstige maatschappelijke uitdagingen en met meer ruimte voor hernieuwbare energie, aquacultuur en natuur. Ontdek er alles over in de nieuwe mooi geïllustreerde brochure 'Er beweegt wat op zee: het Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026'.

Natuurbehoud, groene energie, scheepvaart, visserij, zandontginning, defensie en heel wat andere activiteiten vinden dagelijks plaats in ons kleine Belgische stukje Noordzee. Om al deze activiteiten veilig te laten samengaan, stelt de federale overheid elke zes jaar een marien ruimtelijk plan op. Het is een soort ruimtelijke ordening die op land al langer bestaat, maar op zee een vrij recent proces is. In 2014 stelde België voor het eerst een marien ruimtelijk plan op voor zijn stukje Noordzee. Dit was best vooruitstrevend! Datzelfde jaar besliste de Europese Unie pas dat ieder Europees land tegen 2021 zo een plan moest opstellen.

Op 20 maart 2020 trad het vernieuwde marien ruimtelijk plan voor Belgische wateren in werking, terug goed voor zes jaar waarna het terug geëvalueerd wordt. Het nieuwe plan 2020-2026 heeft oog voor nieuwe ontwikkelingen en toekomstige maatschappelijke uitdagingen: met meer ruimte voor hernieuwbare energie, aquacultuur en natuur. De federale overheidsdienst Marien Milieu legt alles mooi uit in een rijke geïllustreerde brochure. Te downloaden en bestellen via hun website.

Link: www.marienruimtelijkplan.be

[[naar boven](#)]

2.7. De Grote Rede 51 zoomt in op ruimtelijke ordening op zee, gekaapte brieven en pijn bij vissen

Het magazine De Grote Rede loodst de lezer door veilige wateren naar nieuwe kennis, technologische innovatie en vooral ook veel verwondering en fascinatie. En dit al 50 nummers lang. Ook in het 51ste nummer is dat niet anders. Komen aan bod in deze editie: het nieuwe Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026, het onderzoek naar de geschiedenis op zee aan de hand van 18de-eeuwse boorddocumenten, en de ongemakkelijke waarheid over pijn bij vissen op basis van betrouwbare experimenten. Daarnaast bevat dit nummer extra bijdragen over aanspoelende perkamentkokerwormen, 'meivissen' terug van weggeweest, strandschelpen in kleuren en formaten, jachthavens aan zee, schadelijke stoffen in sigaretpeuken, en nog veel meer.

De [Grote Rede](#) is het informatieblad over kust en zee voor de regio Vlaanderen en omstreken. Met drie grote bijdragen en negen vaste rubrieken biedt De Grote Rede zijn lezers een gevarieerde, maar objectieve kijk op de actuele kennis over de kust, zee en oceaan en geeft het uitleg bij het gevoerde onderzoek en beleid. Het tijdschrift wordt gratis opgestuurd [op aanvraag](#) (op papier of digitaal). De Grote Rede is ook beschikbaar in een formaat dat handig leest op mobiele apparaten (kies voor "[Lees Online](#)"). Het magazine verschijnt 2 keer per jaar.

Link: www.vliz.be/groterede/magazine/51#de-grote-rede

[[naar boven](#)]

3.1. VLIZ werft aan: IT Analyst & Web Developer

Ben jij de BSc of MSc informatica die onze organisatie in expansie komt versterken met jouw expertise in ontwikkeling en analyse van webapplicaties? Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) zoekt een IT Analyst & Web Developer voor onmiddellijke indiensttreding in de afdeling IT (contract onbepaalde duur). Solliciteren kan tot 5 juli.

Link: www.vliz.be/nl/vacature/2020-05-27-vliz-recruits-it-analyst-web-developer

[[naar boven](#)]

3.2. UGent zoekt ervaren wetenschappelijk medewerker met maritieme specialisatie

De afdeling Maritieme Techniek van de UGent is op zoek naar een ervaren onderzoeker (postdoc of zeer ervaren MSc) om verschillende lopende projecten te organiseren en te beheren. Een ervan is een FWO-project dat een instrument moet

ontwikkelen voor het gedrag van vloeibare modderbodems wanneer verstoord door bewegende objecten. Ervaring met computational fluid dynamics (CFD) of/en experimental fluid dynamics (EFD) en projectmanagement is vereist. De kandidaat zal samen met meerdere doctoraatsstudenten werken aan de UGent, de KU Leuven en het Waterbouwkundig Laboratorium. Solliciteren moet voor 16 juni.

Link: maritiem.ugent.be/vacancy.php#anchor2

[\[naar boven\]](#)

3.3. PhD-vacature: naar veiligere en efficiëntere operaties met transfervaartuigen in offshore windparken

Binnen het project PhairywinD, een innovatief netwerk van Belgische universiteiten en kenniscentra op het gebied van offshore wind, kan een 4-jarig PhD-onderzoek opstarten naar het voorspellen van omgevingsfactoren, zodat technische operaties met hulp- en crew transfer schepen in windmolenparken veiliger en efficiënter kunnen verlopen. Naast het uitvoeren van numerieke modellering aan de UGent en KU Leuven, zal de succesvolle kandidaat ook experimenten kunnen uitvoeren in de grootschalige fysische modelopstelling van het nieuwe Coastal and Ocean Basin (COB) in Oostende. Solliciteren moet voor 1 juni.

Link: maritiem.ugent.be/vacancy.php

[\[naar boven\]](#)

3.4. Postdoc in metagenomics: ontrafelen van 'genomische donkere materie' bij mariene plankton

Recente metagenomische studies hebben aangetoond dat marien plankton veel diverser is dan eerder werd gedacht, met honderdduizenden genetisch verschillende taxa en meer dan 150 miljoen genen gedocumenteerd. Maar meer dan de helft van de planktonische -omische sequenties werd nog niet onderzocht op taxonomie en/of functie. Deze zogenaamde "genomische donkere materie" staat klaar in de Sorbonne Université (Parijs) voor onderzoek door een post-doc met kennis en ervaring in bioinformatica, programmeren, statistiek en -omic studies.

Het een jaar durende post-doc-onderzoek kadert in het Europese H2020-project [Blue Cloud](#), en meer specifiek binnen het werkpakket [Plankton Genomics demonstrator](#), waar ook het Vlaams instituut voor de Zee (VLIZ) partner in is. Solliciteren moet voor 1 juni; starten kan al vanaf 16 juni.

Link: euraxess.ec.europa.eu/jobs/519345

[\[naar boven\]](#)

3.5. PhD bij ILVO: commerciële exploitatie van collageen en chitine uit mariene bronnen

ILVO-Oostende zoekt een enthousiaste PhD-kandidaat binnen het internationale onderzoeksproject BlueCC dat de duurzaamheid wil onderzoeken van een commerciële collageen- en chitine-exploitatie uit mariene biomassa (onderbenutte bijvangst of invasieve soorten). Doel is om er nieuwe milieuvriendelijke mariene producten mee te ontwikkelen. Solliciteren kan tot 1 juli.

Link: www.ilvo.vlaanderen.be/language/nl-NL/NL/Werken-bij-ILVO/PhD-BlueCC.aspx#.XsJeKcCxW1t

[\[naar boven\]](#)

3.6. KU Leuven: professor in ecologische en evolutionaire genomics

De afdeling Ecologie, Evolutie en Biodiversiteitbehoud van het departement Biologie van de KU Leuven zoekt een assistent-professor/hoofddocent in de ecologische en evolutionaire genomics. Van kandidaten wordt gevraagd onderzoekservaring te hebben op het snijvlak van ecologie en evolutie rond fundamentele onderzoeksthema's, en ervaring in genomics rond (mariene) waterorganismen.

De geselecteerde kandidaat krijgt de kans om een eigen onafhankelijke onderzoeksgroep uit te bouwen die de andere onderzoeksgroepen binnen het departement versterkt. Ook onderwijstaken in de ecologie, evolutie en genomics moeten worden opgenomen. Deze positie wordt aangekondigd naar aanleiding van de pensionering van Prof. Filip Volckaert van het Laboratorium voor Biodiversiteit en Evolutionaire Genomics in september 2022. Deze vacature werd al eerder aangekondigd in 2019, maar is nu terug opengesteld. Te starten vanaf 1 oktober 2021. Solliciteren kan tot 25 juni 2020.

Link: www.vliz.be/docs/vlizine/21-05/Assistant-professor-KULeuven-May2020.pdf

[\[naar boven\]](#)

4.1. Extra onderzoek door VLIZ opgestart rond COVID-19

Ook het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) ondervindt de [gevolgen van de coronapandemie](#). Maar COVID-19 creëerde ook

opportunities. In de voorbije weken stuurde het VLIZ zijn activiteiten bij om te kunnen inzetten op maatschappelijke dienstverlening en nieuw onderzoek in het kader van de huidige crisis. Een gevarieerd pakket aan initiatieven is daarvan het gevolg.

Lees er alles over op de VLIZ-website:

Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=8369

[\[naar boven\]](#)

4.2. Alle genera van de wereld!

Biologen groeperen verschillende soorten onder eenzelfde geslacht, of genus (meervoud genera). Maar hoe hou je het overzicht op alle geslachtsnamen van alle levende en uitgestorven organismen ter wereld? Het Interim Register voor Mariene en Niet-mariene Genera (IRMNG) blijkt voor taxonomen – mensen die nieuwe soorten ontdekken, beschrijven en classificeren – een uiterst handig instrument. Het Vlaams Instituut voor de Zee huisvest de IRMNG-databank. Naar jaarlijkse traditie krijgt IRMNG een grote update in het voorjaar, naast de continue kleine aanvullingen en verbeteringen. In 2020 ging deze update gepaard met een overzichtspublicatie in het recent opgestarte wetenschappelijke tijdschrift Megataxa.

De IRMNG-bijdrage aan Megataxa kadert in de serie “All genera of the world”. De IRMNG-databank www.irmng.org beschikt over het meest volledige en up-to-date overzicht van alle gekende en momenteel geldige genus-namen over alle bestaande en uitgestorven leven heen. Het bevat in totaal bijna 500.000 genusnamen, waarvan ongeveer 300.000 geldige namen (en daarvan betreft een vijfde fossiele genera).

Deze publicatie vormt de perfecte aanzet voor meer gedetailleerde bijdrages aan Megataxa, zowel als vergelijkingspunt als mogelijk startpunt om moeilijk beschikbare genus-lijsten toegankelijker te maken. De publicatie geeft niet enkel het ruwe cijfermateriaal op basis van de databank, maar vermeldt ook de moeilijkheden die gepaard gaan met het samenstellen en onderhouden van dergelijke enorm grote lijst.

Het up-to-date houden en verder uitbouwen van IRMNG gebeurt in het kader van het LifeWatch Belgium project, waar IRMNG deel uitmaakt van de [LifeWatch Species Information Backbone](#).

De publicatie is verschenen in Open Access en is vrij beschikbaar via de website van uitgeverij [Magnolia Press](#) en de [VLIZ-bibliotheek](#).

Link: www.vliz.be/imisdocs/publications/343377.pdf

[\[naar boven\]](#)

5.1. Massale stranding van kwallen - uitgelegd in VLIZ-FACTCHECK op Soundcloud

In de tweede helft van mei spoelden massaal veel oorkwallen aan op de Vlaamse stranden. Is dat te wijten aan het opwarmende zeewater? En hoe gevaarlijk zijn kwallen nu echt? Wat moet je doen als je geneteld bent? Wij vroegen voorbijgangers op de zeedijk en het strand wat zij weten over kwallen. Voor de huidige wetenschappelijke kennis over het onderwerp gingen we te rade bij kwallenexpert Hans De Blauwe.

De wereld is in volle verandering. In dat verhaal speelt de zee een hoofdrol. Als bron van energie en grondstoffen, of als motor van het klimaat. Door overmatig gebruik komt onze zee en zijn bewoners steeds vaker onder druk te staan. Maar wat klopt daar nu van, en wat is er een urban legend? VLIZ-FACTCHECK is een reeks van audioreportages waarin VLIZ uitzoekt wat gewone burgers menen te weten over enkele prangende zeeonderwerpen. Vervolgens laten we experts aan het woord met een update van de meest recente wetenschappelijke kennis over het onderwerp. Te beluisteren op Soundcloud (4:13).

Link: <https://soundcloud.com/user-711416690/vliz-voxpath-kwallen>

[\[naar boven\]](#)

5.2. VN-dag van de Biodiversiteit zet 20-jarige Ocean Biodiversity Information System (OBIS) in de bloemetjes

Op de Internationale Dag van de Biodiversiteit van vrijdag 22 mei willen we het Ocean Biodiversity Information System – of kortweg OBIS – eens extra in de kijker zetten. Zeker omdat dit globale initiatief dit jaar haar 20ste verjaardag viert. Via www.obis.org is het voor iedereen mogelijk om eender welk gebiedje zee of oceaan op een wereldkaart te selecteren, en daarvoor opgelijst te krijgen welke organismen er leven. OBIS geeft wetenschappers en anderen vrije toegang tot historische gegevens over de verspreiding van soorten en maakt het mogelijk deze aan te vullen met nieuw verzamelde data.

OBIS is uiteindelijk een van de belangrijkste erfenissen van de Census of Marine Life, het van 2000 tot 2010 lopende initiatief om het leven in de globale oceaan (in het verleden, heden en toekomst) beter in kaart te brengen. Sinds 2011 valt OBIS onder de vleugels van UNESCO (VN) en wordt het gecoördineerd vanuit een secretariaat in Oostende.

Sindsdien groeide het initiatief zienderogen met een groeiend netwerk van duizenden toeleveranciers van data. Momenteel omvat OBIS bijna 60 miljoen verspreidingsgegevens over 127.000 soorten, en integreert het meer dan 3000 datasets die teruggaan tot in de 17de eeuw.

Wetenschappers maken dankbaar gebruik van deze informatie, wat jaarlijks leidt tot een 100-tal wetenschappelijke publicaties – gaande van studies die de effecten van klimaatverandering op de mariene biodiversiteit voorspellen, over het opvolgen van invasieve soorten, tot het beoordelen van de gezondheid van de oceaan.

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) in Oostende ondersteunt OBIS in belangrijke mate. Niet alleen leveren we vanuit Vlaanderen heel wat verspreidingsgegevens aan via EurOBIS – het Europese knooppunt van OBIS. OBIS gebruikt ook het Wereldregister van Mariene Soorten (WoRMS) en MarineRegions als taxonomische en geografische ruggengraat. EurOBIS, WoRMS en MarineRegions worden allen beheerd door het VLIZ-datacentrum. Bijna een derde van alle gegevens die aanwezig zijn in OBIS, werden via EurOBIS aangeleverd.

Merk op dat OBIS zijn 20ste verjaardag gebruikt om de eigen naam wat te vereenvoudigen van ‘Ocean Biogeographic Information System’ naar ‘Ocean Biodiversity Information System’. Maar dat is slechts bijzaak. Want het systeem is en blijft van bijzondere waarde voor de studie en het behoud van de mariene biodiversiteit. Hip hip hoera voor OBIS!

Link: www.obis.org

[[naar boven](#)]

5.3. Kleuren onze stranden straks roze?

Het hoogstrand kent momenteel een nooit eerder geziene begroeiing met kiemplantjes van zeeraket. Eind april konden onderzoekers van het VLIZ en INBO gemiddeld zo'n 1000 exemplaren per lopende kilometer tellen op de Vlaamse stranden. Dat zijn aantallen die 10 tot 1000 keer hoger liggen dan in de periode 2003-2019. Of de kiemplantjes van deze duinvormende plant zullen overleven als het strand straks weer massaal betreden, genivelleerd en machinaal opgeruimd wordt, dat is nog maar de vraag... Deze coronaperiode toont alvast aan hoe onze hoogstranden, zonder menselijke ingrepen en mits ze breed genoeg, deels spontaan begroeien met duinpioniers. Zullen we het hoogstrand deze zomer mooi roze kunnen zien bloeien?

Lees meer details in het persbericht door VLIZ en INBO:

Link: www.vliz.be/nl/persbericht/kleuren-onze-stranden-straks-roze

[[naar boven](#)]

6.1. Vlaamse PhD cup 2020: ook met mariene doctors?

Jaarlijks worden zo een 2000 doctoraatstudies afgewerkt in Vlaanderen. Die studies vinden vlot hun weg naar wetenschappelijke publicaties, maar slechts een fractie komt op de radar van het grote publiek. De Vlaamse PhD Cup daagt pas gepromoveerde doctors uit om hun onderzoek met iedereen te delen: zonder voetnoten of specialistentaal, maar gepresenteerd als een helder verhaal. Kandidaten kunnen zich tot en met 30 juni inschrijven. Het VLIZ ziet natuurlijk ook graag Vlaamse mariene wetenschappers deelnemen!

De wedstrijd spoort pas gepromoveerde doctors aan om hun onderzoek met de wijde wereld te delen. Na een 4-daagse mediatraining wacht de 16 geselecteerde deelnemers de ultieme uitdaging: doe de kern van je jarenlange onderzoek uit de doeken in een heldere presentatie van 3 minuten. Doe je mee? Kandidaten kunnen zich aanmelden tot 30 juni 2020.

Link: www.phdcup.be/wedstrijd

[[naar boven](#)]

6.2. Slow Television vanop het strand of virtueel ontstressen aan zee

Mis je de zee? Mis je de verfrissende strandwandelingen, de zonsondergang, het turen naar de horizon, of het ruisen van de zee? Niet getreurd. Als jij niet naar zee kan, dan brengt het VLIZ de zee naar jou. Wij bieden je een alternatief met onze Slow Television reeks vanop het strand. Sit back and relax!

Kom even tot rust, laat je gedachten wegdwalen en waan je aan onze Vlaamse kust met deze reeks van [Slow Television](#). Dit uit Scandinavië overgewaaid concept heeft zijn naam te danken aan de lengte van de video's en de traagheid van wat er in beeld gebeurt. Het zorgt voor wat ademruimte in onze drukke maatschappij. Je waant je even in een andere realiteit en het speelt in op onze zintuigen.

Wist je trouwens dat er indicaties zijn dat het geluid van de golven en het zien van patronen in het zand niet alleen je positieve emoties kunnen stimuleren, maar je lichaam ook sneller kan doen herstellen van stress?

Op het YouTube channel van het VLIZ zijn momenteel 6 video's beschikbaar, goed voor bijna 2 uur virtueel ontstressen aan zee:

Link: www.youtube.com/playlist?list=PLIFvVLeEE2QS-3IV2S_QYKYu6ZWXSKh0r

[[naar boven](#)]

U krijgt dit bericht omdat u bent ingeschreven op de VLIZine-rondzendlijst. Uw adres wordt niet aan derden doorgegeven en wordt niet voor commerciële doeleinden gebruikt. Om uw abonnement aan te passen of uit te schrijven: klik [hier](#). In ons [privacy-beleid](#) kunt u nalezen hoe VLIZ met persoonlijke gegevens omgaat. Bij vragen over het privacy-beleid van VLIZ: contacteer privacy@vliz.be.

Het VLIZ wil via dit e-zine informatie verstrekken over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen.

Reacties en alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht via info@vliz.be. De archieven van dit e-zine zijn [hier](#) raadpleegbaar.

Disclaimer: *Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt. Delen uit dit e-zine mogen worden overgenomen, met bronvermelding. Deze publicatie mag ter kennismaking worden doorgestuurd naar derden.*

[Lid worden van VLIZ?](#)

Copyright © 2020 Vlaams Instituut voor de Zee - www.vliz.be

InnovOcean site · Wandelaarkaai 7 · 8400 Oostende